

Vereniging Vrienden van het Flevopark

Riouwstraat 17 F 1094 XC Amsterdam

flevoparkvriend@gmail.com

Ingeschreven KvK nr 60158247

Aan: Gemeente Amsterdam

Ter attentie van de wethouder Kunst en Cultuur, mevrouw T. Meliani

Stadhuis – Postbus 202

1000 AE Amsterdam – per e-mail verstuurd

Kopie aan: de heer J. Ivens (Openbare Ruimte en Parken), de heer R. Vermin (Flevopark stadsdeel Oost), mevrouw D. Meijer (fractie Groen Links Oost), Amsterdamse Kunstraad, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Mondriaan Fonds

Bijlage: Foto kopie beeld 'Anxiety' van Parra

Betreft: Reactie plaatsing kunstwerk in Flevopark

Amsterdam, 12 juli 2018

Geachte mevrouw Meliani,

Graag willen wij u, als bestuur van de *Vereniging Vrienden van het Flevopark*, deelgenoot maken van onze zorgen over de aangekondigde plaatsing van een 3 meter hoge zwarte, kunststof sculptuur van kunstenaar/designer Piet Parra in het Flevopark op 11 augustus 2018, op initiatief van Stichting Appelsap (Op 11 augustus aanstaande vindt festival Appelsap plaats in het Flevopark).

Wat is er aan de hand?

Op de situatietekening van de inrichting van het festivalterrein is een plek voor een 'sculptuur' ingetekend. Wie dit konijn uit de hoge hoed heeft getoverd mag Joost weten, maar ons inziens heeft dit niets te maken met de vergunningsaanvraag en omgevingsvergunning voor het festival zelf. We weten inmiddels door gesprekken met het stadsdeel (dhr. Manuel – zie verderop) dat dit inderdaad om een sculptuur gaat die Appelsap in het Flevopark wil plaatsen, zoals men in het Parool onlangs aankondigde. Het is tevens de sculptuur waarvoor onlangs een aanvraag voor een WABO-vergunning weer is ingetrokken. De sculptuur hoort niet thuis op de plattegrond van de festivalinrichting. Stadsdeel Oost wil plaatsing mogelijk maken door het verlenen van een tijdelijke objectvergunning binnen het kader van de evenementenvergunning van festival Appelsap (zie verderop).

In tegenspraak met het Kunstbeleid

Wij zijn van mening dat plaatsing van dit plastic kunstwerk volledig in strijd is met het vastgestelde Uitvoeringskader Kunst in de Openbare Ruimte 2018-2020.

> **Ten eerste** worden In het Uitvoeringskader drie criteria benoemd:

1. De kwaliteit, uniciteit en artistieke waarde van het kunstwerk
2. De (cultuur)historische en/of artistieke betekenis van het kunstwerk voor de stad Amsterdam
3. De sociaal-maatschappelijke waarde: de betekenis van het kunstwerk voor de bewoners en bezoekers van Amsterdam

Het Amsterdams Fonds voor de Kunst heeft de subsidieaanvraag van Festival Appelsap voor realisatie van het kunstwerk afgewezen. De precieze motivatie daarvoor kennen we (nog) niet, maar aangezien het Amsterdams Fonds voor de Kunst in opdracht van de gemeente Amsterdam werkt, kan hiermee ook betoogd worden dat de gemeente geen toegevoegde waarde ziet van dit kunstwerk voor de beoogde locatie. Des te opmerkelijker is het dat stadsdeel Oost (dezelfde gemeente Amsterdam) een tijdelijke objectvergunning wil afgeven voor plaatsing van dit kunstwerk op een prominente plek in het Flevopark.

De sculptuur van Piet Parra kan niet bogen op uniciteit. Het ontwerp is nagenoeg identiek aan een eerder werk van Parra, 'Anxiety' (zie foto's in de bijlage). Wij noemen dit grote, zwarte, 3 meter hoge beeld vanwege de (negatieve) uitstraling, de gelijkenis met een weggedoken haas en de titel 'anxiety' dan ook 'angsthaas'. Uit toetsing aan de eerste twee criteria , uniciteit en artistieke waarde, blijkt dat de waarde van deze 'angsthaas' eerder gelijk is aan bijvoorbeeld een 3 meter grote kaboutervoorstuk uit de Rien Poortvliet Kaboutervoorstukcollectie of tenminste aan de alombekende 'Weeping Buddha'. Verder zien wij geen sociaal-maatschappelijke waarde maar wel dat het kunstwerk veel negatieve emoties oproept bij omwonenden en gebruikers van het Flevopark.

> **Ten tweede** wordt in het Uitvoeringskader benadrukt dat het creëren van draagvlak voor een nieuw kunstwerk van belang is. Wat draagvlak betreft heeft alleen de organisator van het festival Appelsap een digitale enquête gehouden naar de wenselijkheid van zo'n beeld in het Flevopark. 1600 mensen reageerden (wat weinig is voor een organisatie als Appelsap), waarvan velen anoniem en ruim zestig procent van buiten Amsterdam of zelfs van buiten Nederland.

Stadsdeel Oost heeft geen moeite gedaan om draagvlak te creëren. De Indische Buurt weet namelijk nog van niets. Op 19 juni 2018 heeft de heer Manuel van stadsdeel Oost in een gesprek met de Vereniging Vrienden van het Flevopark medegedeeld dat het kunstwerk op 11 augustus 2018 geplaatst zal worden door het verlenen van een tijdelijke objectvergunning binnen het kader van de evenementenvergunning van Festival Appelsap. Daarna zou het beeld weggehaald moeten worden omdat de objectvergunning afgelopen is, maar dhr. Manuel kondigde aan niet te gaan

handhaven. Op bezwaren van onze kant dat dit een oneigenlijk gebruik van een objectvergunning is, werd niet ingegaan. Pas ná de onthulling van het beeld op 11 augustus hebben omwonenden en gebruikers van het park de gelegenheid een zienswijze in te dienen in het kader van de omgevingsvergunning die dan pas afgewikkeld wordt. Blijkbaar vindt stadsdeel Oost dat het creëren van draagvlak gelijkstaat aan het scheppen van voldongen feiten.

> **Ten derde** worden in het Uitvoeringskader het eigenaarschap en het proces tot realisatie van een kunstwerk uitvoerig beschreven. Festival Appelsap schenkt het kunstwerk aan de gemeente Amsterdam en is verantwoordelijk voor de gehele realisatie en selectieprocedure, maar het kunstwerk wordt door deze schenking onderdeel van de collectie Amsterdam en daarmee heeft Amsterdam er dus belang bij dat de procedures om de kwaliteit te borgen, gevolgd worden. We hebben hier ernstige twijfel aan. De keuze voor deze sculptuur lijkt gemakzuchtig; er is van het begin af aan gekoerst op Parra als uitvoerend kunstenaar, waarbij gekozen is voor een al lang bestaand ontwerp.

Het Mondriaan Fonds schrijft in zijn subsidietoekenning: 'Appelsap wil een sculptuur realiseren waarin kinderen kunnen spelen en er zal gestreefd worden naar gebruik van gerecycled of natuurlijk materiaal.' Van deze uitgangspunten is niets terug te vinden in het ontwerp 'Anxiety', dat de afgelopen maanden volgens de heer Manuel uitsluitend is gewijzigd voor wat betreft de stand van de oren.

> **Ten vierde** wordt door de schenking van de sculptuur dit kunstwerk onderdeel van de Collectie kunst in de openbare ruimte van Amsterdam. Immers het Uitvoeringskader stelt dat dit het geval is als de kunst zichtbaar is vanuit publieke ruimte, dat wil zeggen: ruimte die door iedereen zonder toegangscontrole te betreden is.

Het beheer en onderhoud zal door de nieuwe afdeling Stadswerken uitgevoerd moeten worden. Hiervoor zal een gestructureerde aanpak van het beheer en onderhoud moeten worden opgezet met dekking van de beheerskosten. Afstemming met de beheerssituatie van het Flevopark en onderzoek naar de geschiktheid van de specifieke locatie heeft niet plaatsgevonden. Heeft de gemeente Amsterdam rekening gehouden met het beheer en onderhoud van dit nieuwe 3 meter hoge plastic kunstwerk?

Tot slot

Wij benadrukken dat onze Vereniging plaatsing van kunst in de openbare ruimte waaronder het Flevopark toejuicht omdat het goed is voor de kwaliteit van de stad en de beleving van het Flevopark in het algemeen. Maar dan wel kunst die past bij het karakter van dit park (zie noot *), en waar belangengroepen zoals de Vrienden van het Flevopark en de bewoners van de Indische Buurt actief bij betrokken worden en waarover volgens de geldende procedures wordt besloten. Wij vinden dat plaatsing van deze sculptuur in het Flevopark in strijd is met het vastgestelde Uitvoeringskader Kunst in de Openbare Ruimte 2018-2020.

Wij verzoeken u om van stadsdeel Oost te eisen af te zien van plaatsing van de 'angsthaas' in het Flevopark op 11 augustus 2018. Of op zijn minst er zorg voor te dragen dat de sculptuur na het festival weer wordt verwijderd uit het Flevopark, net als alle andere festivalobjecten waarvoor tijdelijke objectvergunningen zijn aangevraagd.

Indien het beeld toch geplaatst wordt én na 11 augustus in het Flevopark achter wordt gelaten, zullen wij een handhavingsverzoek indienen.

We zijn tot nu toe zeer teleurgesteld in hoe het stadsdeel is omgegaan met onze bezwaren. Een (stadsdeel-)bestuur dat regeert bij de gratie van voldongen feiten is niet democratisch en past niet bij een stad als Amsterdam. Wij vinden dat de normale procedures (die democratisch zijn besloten in de gemeenteraad) gevolgd dienen te worden. We vertrouwen dan ook op de nieuwe gemeentelijke aanpak via het Uitvoeringskader, waarin zorgvuldige inhoudelijk-artistieke beoordeling en opdrachtgeverschap, een goede verhouding tot de locatie en behoorlijk draagvlak vanuit de omgeving als criteria zijn opgenomen.

Mocht deze brief aanleiding geven tot vragen, dan willen wij graag met u in overleg treden. Wij danken u alvast voor uw belangstelling.

Hoogachtend,

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Flevopark

(ondertekend door)

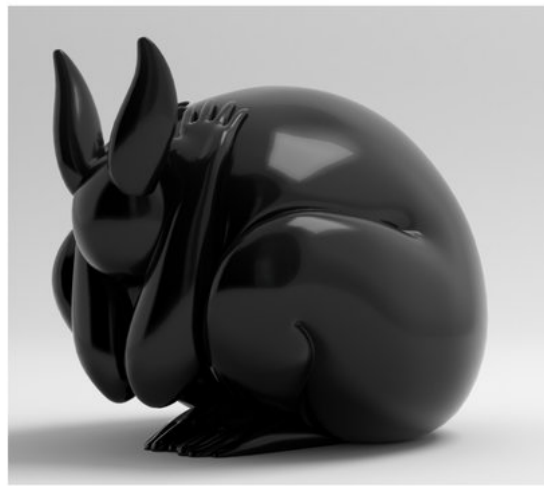
Goos van der Sijde, voorzitter Vereniging Vrienden van het Flevopark

(06-52657088)

e-mail: flevoparkvriend@gmail.com

*Voor uw informatie: Het Flevopark is een bijzonder park met een zeer hoge natuurwaarde. Het heeft groeiende betekenis voor de gehele oostkant van de stad. Door deze bijzondere natuurwaarde vormt het park een belangrijk rustpunt in de grootschalige verstedelijking rondom. Kunst zal juist hier vooral haar functie van 'ervaring van schoonheid, blijdschap en herkenning' moeten vervullen, met een weloverwogen inbedding in de groene en natuurlijke omgeving.

Bijlage bij brief Vrienden Flevopark over beeld Parra

'Anxiety' van Piet Parra, zoals dit in het Flevopark geplaatst gaat worden volgens informatie van Festival Appelsap, bevestigd door stadsdeelbestuurder I. Manuel

'Anxiety' (2016) van Piet Parra, een al meermalen geëxposeerd kunstwerk dat als twee druppels water lijkt op het geplande kunstwerk in het Flevopark

Uit deze afbeeldingen blijkt overduidelijk dat het hier om een replica gaat van een bestaand en ook al geëxposeerd werk. De belangrijkste verschillen zijn de schaal en de kleur, maar die beide aspecten maken het niet tot een uniek kunstwerk dat een plek in een drukbezochte, natuurlijke buitenruimte verdient.